

Ljubljana, 15. 1. 2018

Stališče Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije do Energetskega Koncepta Slovenije (Strategija energetske politike do leta 2030 in vizija do leta 2050)

V Društvu jedrskih strokovnjakov (v nadaljevanju krajše: DJS) kot strokovnem združenju, ki ima status društva v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti in v katerem smo od leta 1991 prostovoljno združeni znanstveni delavci, strokovnjaki in drugi, ki delujemo na področju jedrske znanosti in jedrske tehnologije, z veseljem pozdravljamo pripravljen »Energetski koncept Slovenije« (v nadaljevanju krajše: EKS) in z njim povezano vključujočo razpravo z deležniki. Tudi DJS ima tako kot prebivalci Slovenije in pripravljavci dokumenta enak cilj: živeti v zdravem, svobodnem okolju v blaginji na trajnosten način. Na energetskem področju to pomeni razrešiti trilemo: Kako proizvajati električno energijo iz virov s čim manjšimi vplivi na okolje, z dostopno ceno ter zagotoviti stabilnost proizvodnje? Menimo, da je najboljša kombinacija obnovljivih virov energije in jedrske energije, iz katere je trenutno proizvedene največ nizkoogljične električne energije na svetu. Jedrska energija je s tem največji nizkoenergijski vir, uporabljen v praksi, v prihodnosti pa bi lahko z njeno rabo dodatno omejili izpuste CO₂.

Brez uporabe vseh nizkoogljičnih virov nizkoogljične družbe ne bomo mogli doseči.

Že v preteklosti smo se vključevali v razpravo o Energetskem konceptu Slovenije s poslanimi dopisi:

- Komentar Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije o Predlogu usmeritev za pripravo Energetskega koncepta Slovenije, 28.9.2015,
 - Stališče Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije do »Gradiva za razpravo o oblikovanju Energetskega koncepta Slovenije«, 7.9.2017,
- ter udeležbo na delavnicah o EKS v okviru posvetovalnega procesa za pripravo EKS. Poslana stališča so še vedno relevantna, v nadaljevanju pa že poslana stališča dopolnjujemo, glede na obravnavan dokument EKS in jih pošiljamo tudi v obliki zahtevane preglednice.

Predlog 1: EKS naj (jasneje) identificira razvojne priložnosti za Slovenijo

Razvojne priložnosti za Slovenijo so identificirane samo v pametnih storitvah ne pa tudi pri proizvodnji električne energije. Velikokrat je omenjen trajnostni razvoj, razložen je tudi pomen, ni pa razloženo kako ga doseči. Razvojne priložnosti so tudi pri proizvodnji električne energije v jedrskih elektrarnah, ter povezanih raziskavah, kjer Slovenski strokovnjaki svoje znanje dokazujejo tudi na mednarodnih tleh.

Predlog 2: EKS naj enakopravno obravnava vse vire energije oziroma tehnologije

EKS vse vire energije obravnava enakopravno na svojevrsten način. Trenutno so zunanji stroški vključeni samo v ceno jedrske energije, saj se sredstva zbirajo v namenskem skladu, katerega cilj je zagotoviti sredstva za razgradnjo in odlaganje radioaktivnih odpadkov. V prihodnje bodo zunanji stroški rabe fosilni virov vključeni v ceno energije po načelu »onesnaževalec plača«. Ni pa govora o vključitvi zunanjih stroškov v končno ceno električne energije iz OVE. Ravno tako pa so vključene vzpodbude, ki se bodo najverjetneje dodeljevale

Društvo jedrskih strokovnjakov Slovenije Nuclear Society of Slovenia

Jamova 39, 1000 Ljubljana, tel: +386 1 5885 298, fax: +386 1 5885 376, nss@ijs.si, www.djs.si

tehnologijam, katerih zunanji stroški niso vključeni v končno ceno. Ravno tako se predvideva tehnološki razvoj OVE, ne pa tudi tehnološki razvoj jedrske energije. Javna razprava o razpoložljivih tehnologijah za proizvodnjo energije mora potekati na podlagi strokovnih analiz.

Predlog 3: EKS je treba dopolniti z dodatnimi scenariji

Dodatnih scenarijev ni, še več, v EKS so zapisane trditve, da so si scenariji zelo podobni in s tem ovržejo vse potrebe po tehtnem premisleku ali zahtevi o pravočasni odločitvah ali ukrepih. Scenariji morajo upoštevati dejstvo, da Sloveniji pripada samo polovica vse električne energije iz Jedrske elektrarne Krško.

Predlog 4: EKS naj se jasno opredeli do vprašanja energetske uvozne ne/odvisnosti oziroma samozadostnosti

EKS se jasno opredeli do samozadostnosti na področju oskrbe z električno energijo. EKS ocenjuje, da je 80% pokritost porabe s proizvodnjo dovolj. Ocena je pridobljena brez strokovnih podlag, podana le z namenom prikaza, da so OVE dovolj za samopreskrbo Slovenije. Sektor proizvodnje električne energije ni prepoznan kot sektor, ki lahko deluje tudi izvozno, kljub odlični geostrateški lokaciji, z dobrimi povezavami s sosednjimi oz. bližnjimi državami v katerih večinoma primanjkuje električne energije (Italija, Hrvaška).

Predlog 5: EKS naj vire energije oziroma tehnologije analizira tudi z zornega kota zagotavljanja sistemskih storitev in sistemskih stroškov

Poudarek je na naprednih tehnologija in storitvah, vendar EKS ne govori bolj detajlno o tem kakšne so potrebe bodočega elektroenergetskega sistema po naprednih tehnologijah in storitvah, niti o tipu, niti o količini.

Predlog 6: EKS naj realno oceni in izpostavi predvideno povečanje rabe električne energije iz naslova elektrifikacije določenih sektorjev rabe

Poleg povečanja rabe električne energije je ključno tudi povečanje moči elektroenergetskega sistema ter povezanih sistemskih storitev.

Predlog 7: EKS naj vsebinsko pokrije celotno obdobje (vsaj) do 2050, brez vmesnih praznin

Energetski koncept določa Energetski zakon (EZ-1). V skladu z EZ-1 mora EKS določiti cilji zanesljive, trajnostne in konkurenčne oskrbe z energijo za obdobje prihodnjih 20 (2037), in okvirno 40 (2057) let. Cilji so določeni le za leto 2020 in ne za dlje. EKS ne poda niti ciljev za leto 2030, kaj šele strategijo kako te cilje doseči.

S spoštovanjem,

izr. prof. dr. Marko Čepin
predsednik Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije